

Toelichtingen op de piano-improvisaties bij de ethersoorten-eurithmie

Door: Marc van Delft

Bij de improvisaties voor de uitbeelding van de kosmische evolutie en het ontstaan van de ethersoorten en de unternatur-krachten is o.a. uitgegaan van de planetentonen en planeten-intervallen en de elementen-intervallen.

-Zie alle schema's achterin!

Saturnus-evolutie

Eerst treden aan het begin van de Saturnus-evolutie eurithmisch de hiërarchische wezens, de Tronen op, als oerscheppers van de oerwarmte (ons stoflichaam).

Dan volgt een muzikaal tussenspel wat de saturnale rust en oerduisternis uit moet beelden. Ik begin dan heel zacht met de lage G (Saturnustoon) als oerpriem (stoffelijk lichaam) en dan G-D, als de oerkwint, ook een Saturnus-interval. Dan volgt een improvisatie met in de laagte gelegen kwintklanken.

Dan volgt een eurithmisch gedeelte met uitbeelding van de warmte-ether.

Muzikaal tussenspel – Overgang van Saturnus naar Zon

In de muzikale tussenspelen wordt het 'pralaya' (de kosmische wereldslaap / wereldnacht) uitgebeeld, en tussen Saturnus en Zon ook de overgang van warmte- naar lichtether.

Ik begin dan weer met de duisternis van Saturnus met de lage kwinten vanuit G. Dan hoort men de grote secunde G-A, wat de schepping van het etherlichaam uitdrukt, dat gaat steeds een octaaf hoger, en op de A komt dan het stralende, zonnige A-dur-akkoord wat de schepping van het licht ofwel de lichtether van de Oude Zon uitdrukt. Hierna volgt een improvisatie in de hoogte rondom de lichte kruizentoonsoorten, de Zonnetoonsoorten D-, A-, E groot, op modale wijze, ook met veel kwinten en kwarten en andere combinaties in de harmonie.

Zonne-evolutie

Alleen eurithmisch worden nu de scheppende wezens van de Zonne-evolutie uitgebeeld, de Kyriotetes, die het etherlichaam van de mens schiepen.

Nu volgt een muzikaal gedeelte dat de lichtether uitbeeldt, wat voortgaat op de wijze zoals aan het eind van het tussenspel (hoog A dur, kwinten/kwarten etc.). Nu treden de eurithmisten weer op in het geel, opkomend met het zonnegebaar. Deze beelden het spel van licht, van de lichtether uit, maar na enige tijd ook (door het ingrijpen van Lucifer) de val van het licht, in de unternaturkracht, de elektriciteit. Dit wordt muzikaal uitgebeeld door een korte passage met bliksemachtige, schrille (atonale) dissonante akkoorden in de hoogte + schokkerig ritme.

Muzikaal tussenspel – Overgang van Zon naar Maan

In dit gedeelte wordt muzikaal de overgang van licht- naar chemische- ofwel klankether uitgebeeld, ofwel van lucht/licht naar water, van Zon naar Maan.

Eerst klinkt in de hoogte weer de etherische lichtethermuziek vanuit A dur. Dan klinken de planetentonen G-A-B, de G-B-terts duidt op de schepping van het astraallichaam (gevoel), maar nu verdicht de schepping zich van lucht-licht naar vloeibaar, naar water, wat met de grote secunde samenhangt. De toonladder die geheel uit grote secundes bestaat, de hele-toons-toonladder (de Debussy-toonladder) is het meest ideaal om de wereld van het stromende water uit te beelden (denk aan 'Voiles' van Debussy) van de Oude Maan-evolutie, waar nog niet de houvast van de aarde en de grondtoon is te vinden. De muziek gaat van de licht-ether-hoogte nu meer naar beneden om in de sfeer van het water te komen waar dan ook de chemische ether bij hoort.

Maan-evolutie

Puur eurithmisch verschijnen nu de Dynamis op het wereldtoneel als scheppers van het menselijk astraallichaam tijdens de oude maan-evolutie.

Nu wordt de chemische ether (en water) uitgebeeld met eurithmie en muziek in een impressionistisch heletoons-toonladder-gedeelte.

De eurithmie gaat nu verder met het uitbeelden van de klankether, dan voegt zich weer de muziek erbij met de impressionistische watermuziek.

Nu drukt de eurithmie (zonder muziek) hoe (onder invloed van Ahriman) de chemische- ofwel getals-ether tot een val komt en hoe dan daaruit de onder-natuurkracht het magnetisme ontstaat. De muziek komt erbij op het moment dat het magnetisme wordt uitgebeeld als versteende, verstarde en verhardende ahrimanische kracht. In de muziek wordt dat uitgebeeld met schokkerige bewegingen in het lage register, met o.a. D-klein in kale, meedogenloze harde kwintklanken (de typische toonsoort waarin men Ahriman kan uitdrukken), maar ook de tritonus (de duivel in de muziek) en het verkrampende / inkrimpende verminderde septiem-akkoord, angstaanjagende dissonanten, clusters, etc.

Muzikaal tussenspel – Overgang van Maan naar Aarde

In deze passage wordt de overgang van Maan naar Aarde, van water naar het vaste, van chemische ether naar levensether uitgebeeld in de muziek. Eerst is het een voortzetting van de waterige hele-toons-toonladder, maar dan gaan we van G-A-B naar G-A-B-C. Nu verschijnt de leidtoon, B-C, en daardoor de C als grondtoon, als AARDETOON, waardoor voor het eerst muzikale HOUVAST ontstaat, een grondtoon, als vaste grond onder de voeten waaraan men zich [muzikaal] kan oriënteren! De muziek gaat nu naar de lage C, zodat men voor het eerst kan aarden in de grondtoon, de vaste grond ontstaat onder de voeten. Maar het gaat natuurlijk wel om levensether, de levenskracht die door alle levende wezens werkt, planten, dieren, mensen, dus de grote secunde C-D (interval van de levenskracht) speelt wel een belangrijke rol en dat leidt tot een meer modaal, stromend, toch ook impressionistisch C dur.

Aarde-evolutie

Eurithmisch wordt nu de opkomst van de Exusiai (Elohin) uitgebeeld, de

scheppers van het menselijke IK aan het begin van de Aarde-evolutie. Dan eurithmie met muziek, waarbij het modale C dur / C wordt voortgezet. Dan volgt weer de eurithmie, die het spel van de levensetherkrachten uitdrukt, tot het daar ook weer op een gegeven moment mis gaat, en nu nog duisterder krachten of wezens (de azura's) voor een uitval van de levensether in de destructieve 'derde kracht', de atoom- ofwel nucleaire / radioactieve kracht zorgen... In de muziek gaan we uit van ultra-lage tonen, want radio-actieve stoffen zijn zo zwaar dat ze onder hun eigen gewicht bezwijken, maar dat uiteenvallen veroorzaakt de verwoestende atoombom-energieën zodat in de muziek het combineren van extreem lage en extreem hoge tonen, als een totaal uiteengerukt worden dit effect uitdrukt, samen met clusters, dissonanten, etc.

Na een moment van stilte volgt nu de eurithmie met muziek die de oprichting ofwel OPSTANDING uitdrukt. De eurithmsten beginnen laag-hurkend, en richten zich dan steeds meer op, en de muziek volgt dat vanuit de toonladder van C in stijgende melodische secundes, van de duisternis naar het licht.

Tussenspel - Michael in de zonnesefer

Het laatste gedeelte waarbij wordt geïmproviseerd is het tussenspel voordat het 2^e gedeelte van het programma begint.

In deze muziek gaan we ook uit van hoge tonen in of rondom A dur, de zonne-tonsoort, die de sfeer uitdrukt van waar uit de aartsengel Michael werkt.

Het stralende A dur en ook het zonnige D- en E dur, in die sfeer, met modale kwinten- en kwarten-akkoorden, maar ook met een stemming van ingehouden grootsheid en waardigheid.

DE TOONLADDER ALS BEELD VAN DE MENSHEIDSEVOLUTIE / SCHEMA'S

De 4 elementen en het 4-ledig mensbeeld:

Aarde	Priem / grondtoon (C-C)	Fysiek (stoffelijk) lichaam
Water	(grote) Secunde (C-D)	Levenslichaam / etherlichaam
Lucht	Terts (C-E)	Astraallichaam (ziel)
Vuur	Kwart (G-C)	Ik (geest)

De 7 tonen van de diatonische toonladder hebben dezelfde volgorde als de 7 weekdays:

<u>Planeet</u>	<u>weekdag</u>	<u>toon</u>	<u>Evolutiefase</u>
Saturnus	Zaterdag	G	Het Oude Saturnus
Zon	Zondag	A	De oude Zon
Maan	Maandag	B	De oude maan
Mars	Dinsdag	C	Aarde-evolutie, 1 ^e helft
Mercurius	Woensdag	D	2 ^e helft Aarde-evolutie
Jupiter	Donderdag	E	Jupiter-evolutie (toekomst)
Venus	Vrijdag	F	Venus-evolutie (toekomst)
Saturnus	Zaterdag	G	Vulcanus-evolutie (toekomst)

Toon	Evolutiefase	Weekdag	Element	Wezensdeel
G-	Saturnus-	Zaterdag (Saturday);	warmte	fysiek lichaam
A-	Zon-	Zondag;	licht	levenslichaam
B-	Maan-	Maandag;	water	astraallichaam
C-	Mars-	Dinsdag (Mardi);	aarde	lager IK
D-	Mercurius-	Woensdag (Mercredi/Wodansdag);	aarde→water	hoger IK
E-	Jupiter-	Donderdag (Jeudi/Donarsdag);	water→lucht	geestzelf
F-	Venus-	Vrijdag (Vendredi/Freia's dag);	lucht→warmte	levensgeest
G-	Vulcanus-	Zaterdag	warmte→geest	geestmens

Bij de planetentonen horen ook de intervallen. Aangezien men de toonladder van C in 2 tetrachorden kan onderverdelen (CDEF - GABC) kan men zowel vanuit de Saturnus-toon G als vanuit de Mars- / Aarde-toon C de karakteristieke intervallen van deze planeten-tonen afleiden. (met hun psychische affect:)

Planeten-intervallen vanaf de Mars- (Aarde-) -oertoon C:

C:	Mars	Dinsdag	Do	grondtoon / priem
D:	Mercurius	Woensdag	Re	secunde [doorgangston]
E:	Jupiter	Donderdag	Mi	terts [toongeslacht dur/moll]
F:	Venus	Vrijdag	Fa	kwart [subdominant]
G:	Saturnus	Zaterdag	Sol	kwint - Dominant
A:	Zon	Zondag	La	Sext (stralend/zonnig)
B:	Maan	Maandag	Si	Septiem [leidtoon / kl. sec.]

Planetenintervallen vanaf de Saturnus-oertoon G:

Saturnus	G	G-G	Priem	= stoffelijk lichaam	Zijn
Zon	A	G-A	Secunde	= levenslichaam	Slapen
Maan	B	G-B	Terts	= astraallichaam	Dromen
Mars	C	G-C	Kwart	= Ik	Waken
Mercurius	D	G-D	Kwint	= Hoger IK	(imaginatie...)
Jupiter	E	G-E	Sext	= Geestzelf	Imaginatie (insp.)
Venus	F	G-F	Septiem	= Levensgeest	Inspiratie (int.)
Vulcanus	G	G-G	Octaaf	= Geestmens	Intuïtie

G	priem=grondtoon (stoffelijk lichaam, de dood)	kwint=dominanttoon/roeptoon
A	secunde (interval van het etherlichaam, leven)	sext=stralend enthousiasme
B	terts=gevoel (astraallichaam, bezieling)	septiem=extase, ontrukking
C	kwart=wekroep (Ik, het ontwaken, let op)	priem=grondtoon, aarde, steen
D	kwint=rondzien (Ik zie rond in de wereld)	secunde=levenskracht, water
E	sext=uitstralen, (Geestzelf)	terts= astraallichaam, lucht
F	septiem=liefdesverlangen, naar het hogere reiken	kwart=aftastend, labiel, zwak
G	octaaf=overwinning, bereiken v.h. het einddoel	kwint=kaalheid, ruimte, wijds

Meer info op mijn website: www.marcvandelft.nl (lezingen/cursussen etc.)